

както и по-горе казахме, прегърнаха съ ревност градинарството въ странство. До голѣмата война то вървѣше добре. Обаче, откакъ границитѣ за Русия и за Румъния се затвориха, градинарите загубиха капиталитѣ си и този поминъкъ западна. Постояннитѣ работни ржце въ селото сѫ на старци, юноши и жени. Последнитѣ съ голѣмъ ржченъ трудъ успѣватъ да изкаратъ зеленчукъ, плодове, малко пчели, домашни птици и млѣко.

Всѣка сутринъ присовчанките съ кобилици на рамо усърдно носятъ зеленчукъ, млѣко, яйца, плодове, цвѣтя, бобъ въ Търново, продаватъ го и къмъ 7 — 8 часа се връщатъ дома си за полска работа. Благодарение на своя желѣзенъ трудъ жената въ Присово не е изложена на такава парична нѣмотия както другаде, та да не може да си купи конци, игли, кърпа, обуша и други дребни потрѣби за нея и за децата.

Относно производството на селото вижъ сравнителната таблица въ края на книгата.

Население.

Прирѣстъ. — Въ надвечерието на Освобождението (1877 г.) населението въ Присово брояло 200 кѫщи, чиито списъкъ прилагаме въ тази книга. Споредъ преброяванията, които ставаха следъ Освобождението, присовското население се движи така: въ 1880 г. — 1050 българи и 11 цигани; въ 1910 г. — 1461 българи, въ 1934 г. — 1517 българи. Днесъ — 1584 българи. Явно е, че прирѣстътъ му е малъкъ.

Нрави, обичаи, носия, говоръ.

Присовчани, като стари жители и родове до града, сѫ запазили чиститѣ нрави на славяните, тѣхнитѣ религиозни и обществени обичаи и говоръ, каквъто иматъ дебелчани, килифарци и гражданите въ Търново. Въ народнитѣ приказки, пѣсни, пословици, празничнитѣ препѣви и др. присовчани следватъ произношението и народната речь отъ балканските и източните българи. Тѣ четатъ всѣка българска печатна книга, стига тя да не е препълнена съ чуждици. Въ стари църковни книги намираме бележки и думи, които не сѫ търновски. Но тѣ сѫ написани отъ преселени калуgerи или случайни пѣтници, дошли отъ Западна България.

Носията на присовчани е както и на другите села.

Сдружения.

Градинарско просвѣтно дружество „Св. Никола“, днесъ „Съзнание“, (Вижъ снимка стр. 46). — Понеже още отъ тѣмното робство въ селото сѫ се намирали